

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 27ης Σεπτεμβρίου 2017*

«Προδικαστική παραπομπή – Διανοητική ιδιοκτησία – Κανονισμός (ΕΚ) 6/2002 – Άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', άρθρο 79, παράγραφος 1, καθώς και άρθρα 82, 83, 88 και 89 – Αγωγή λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως – Περιορισμός της ασκήσεως των δικαιωμάτων από κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα – Έννοια της φράσεως “χάριν παραδείγματος” – Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 – Άρθρο 6, σημείο 1 – Διεθνής δικαιοδοσία όσον αφορά τον από κοινού εναγόμενο που έχει κατοικία εκτός του κράτους μέλους του επιληφθέντος της διαφοράς δικαστηρίου – Εδαφικό εύρος της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων – Κανονισμός (ΕΚ) 864/2007 – Άρθρο 8, παράγραφος 2 – Εφαρμοστέο δίκαιο επί αιτημάτων για την εκ μέρους του επιληφθέντος της διαφοράς δικαστηρίου έκδοση διατάξεων περί επιβολής κυρώσεων και λοιπών μέτρων»

Στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-24/16 και C-25/16,

με αντικείμενο αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Oberlandesgericht Düsseldorf (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο Ντύσσελντορφ, Γερμανία) με αποφάσεις της 7ης Ιανουαρίου 2016, οι οποίες περιήλθαν στο Δικαστήριο στις 18 Ιανουαρίου 2016, στο πλαίσιο των δικών

Nintendo Co. Ltd

κατά

BigBen Interactive GmbH,

BigBen Interactive SA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Plešič (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, Κ. Lenaerts, Πρόεδρο του Δικαστηρίου, ασκούντα καθήκοντα δικαστή του δεύτερου τμήματος, Α. Prechal, C. Toader και Ε. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Υ. Bot

γραμματέας: R. Schiano, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 7ης Δεκεμβρίου 2016,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Nintendo Co. Ltd, εκπροσωπούμενη από τους A. von Mühlendahl και H. Hartwig, Rechtsanwälte,
- η BigBen Interactive GmbH και η BigBen Interactive SA, εκπροσωπούμενες από τους W. Götz, C. Onken και C. Kurtz, Rechtsanwälte,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους T. Scharf και M. Wilderspin,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 1ης Μαρτίου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του άρθρου 79, παράγραφος 1, καθώς και των άρθρων 82, 83, 88 και 89 του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (ΕΕ 2002, L 3, σ. 1), του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1), καθώς και του άρθρου 8, παράγραφος 2, και του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές (Ρώμη II) (ΕΕ 2007, L 199, σ. 40).
- 2 Οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο πλαίσιο ένδικων διαφορών μεταξύ, αφενός, της Nintendo Co. Ltd (στο εξής: Nintendo), εταιρίας εδρεύουσας στην Ιαπωνία, και, αφετέρου, της BigBen Interactive GmbH (στο εξής: BigBen Γερμανίας), εταιρίας εδρεύουσας στη Γερμανία, και της BigBen Interactive SA (στο εξής: BigBen Γαλλίας), εταιρίας εδρεύουσας στη Γαλλία και μητρικής της BigBen Γερμανίας, με αντικείμενο αγωγές παραπομπής/απομιμήσεως λόγω προβαλλομένης προσβολής από τις εναγόμενες των κύριων δικών των δικαιωμάτων που αντλεί η Nintendo από τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα των οποίων είναι δικαιούχος.

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός 44/2001

- 3 Ο κανονισμός 44/2001 αντικατέστησε, στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών, τη Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις που υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 27 Σεπτεμβρίου 1968 (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7, στο εξής: Σύμβαση των Βρυξελλών). Ο κανονισμός 44/2001 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1), ο οποίος άρχισε να ισχύει από τις 10 Ιανουαρίου 2015. Κατά το άρθρο 66, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, αυτός «εφαρμόζεται μόνο στις αγωγές που ασκούνται, στα δημόσια έγγραφα που εκδίδονται ή καταγράφονται και στους δικαστικούς συμβιβασμούς που εγκρίνονται ή συνάπτονται κατά ή μετά την 10η Ιανουαρίου 2015».

4 Στην αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού 44/2001 διαλαμβάνονται τα ακόλουθα:

«Οι κανόνες δικαιοδοσίας πρέπει να παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προβλεψιμότητας και να βασίζονται στην αρχή της γενικής δωσιδικίας της κατοικίας του εναγομένου και η δωσιδικία αυτή πρέπει να ισχύει πάντοτε, εκτός από μερικές συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου το επίδικο αντικείμενο ή η αυτονομία των μερών δικαιολογεί άλλο συνδετικό παράγοντα. [...]»

5 Το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού αυτού έχει ως εξής:

«[Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους] μπορεί επίσης να εναχθεί:

1) αν υπάρχουν πολλοί εναγόμενοι, ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός εξ αυτών, εφόσον υπάρχει τόσο στενή συνάφεια μεταξύ των αγωγών ώστε να ενδείκνυται να συνεκδικασθούν και να κριθούν συγχρόνως, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης ασυμβίβαστων αποφάσεων που θα μπορούσαν να προκύψουν από την χωριστή εκδίκασή τους».

6 Το άρθρο 68, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Καθόσον ο παρών κανονισμός αντικαθιστά μεταξύ των κρατών μελών τις διατάξεις της σύμβασης των Βρυξελλών, κάθε παραπομπή στην εν λόγω σύμβαση νοείται ως γενομένη στον παρόντα κανονισμό.»

Ο κανονισμός 6/2002

7 Οι αιτιολογικές σκέψεις 6, 7 και 22 καθώς και 29 έως 31 του κανονισμού 6/2002 έχουν ως εξής:

«(6) [...] οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης, ήτοι ιδίως η προστασία σχεδίου ή υποδείγματος, για έναν ενιαίο χώρο, που θα περικλείει όλα τα κράτη μέλη, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, λόγω της σπουδαιότητας και των αποτελεσμάτων της δημιουργίας ενός κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος και μιας κοινοτικής αρχής στον τομέα αυτό [...]

(7) Η ενισχυμένη προστασία της βιομηχανικής αισθητικής έχει ως αποτέλεσμα όχι μόνο να προάγει τη συμβολή μεμονωμένων δημιουργών ώστε να καθιερωθεί η υπεροχή της [Ενωσης] στον τομέα αυτό, αλλά επίσης ενθαρρύνει την καινοτομία και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τις επενδύσεις στην παραγωγή τους.

[...]

(22) Τα μέτρα για την εξασφάλιση της άσκησης αυτών των δικαιωμάτων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του εθνικού νομοθέτη. Είναι συνεπώς αναγκαίο να προβλέπονται ορισμένες βασικές ενιαίες κυρώσεις σε όλα τα κράτη μέλη. Οι κυρώσεις αυτές θα πρέπει να καθιστούν δυνατή, όποιο και αν είναι το επιληφθέν δικαστήριο, την παύση των παραβάσεων.

[...]

(29) Είναι ουσιώδες τα δικαιώματα που παρέχει κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα να μπορούν να ασκούνται κατά τρόπο αποτελεσματικό σε ολόκληρο το έδαφος της [Ενωσης].

(30) Το σύστημα επίλυσης των δικαστικών διαφορών θα πρέπει να αποφεύγει, στο μέτρο του δυνατού, την άγρα αρμόδιου [έχοντος διεθνή δικαιοδοσία] δικαστηρίου (forum shopping). Απαιτείται, συνεπώς, η θέσπιση σαφών κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας.

(31) Ο παρών κανονισμός δεν αποκλείει την εφαρμογή, σε σχέδια ή υποδείγματα που προστατεύονται ως κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, των νόμων περί βιομηχανικής ιδιοκτησίας ή άλλων συναφών νόμων των κρατών μελών, όπως εκείνων που αφορούν την προστασία σχεδίων ή υποδειγμάτων με καταχώριση ή εκείνων που αφορούν μη καταχωρισμένα σχέδια ή υποδείγματα, εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας και υποδείγματα χρησιμότητας, αθέμιτο ανταγωνισμό ή αστική ευθύνη.»

8 Το άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ενιαίο χαρακτήρα. Παράγει τα αυτά αποτελέσματα σε ολόκληρη την [Ενωση]. Δεν δύναται να καταχωρείται, να μεταβιβάζεται, να γίνεται αντικείμενο παραίτησης ή απόφασης περί ακυρότητας ούτε να απαγορεύεται η χρήση του, παρά μόνο σε ολόκληρη την [Ενωση]. Η αρχή αυτή εφαρμόζεται πλην αντιθέτου διατάξεως του παρόντος κανονισμού.»

9 Το άρθρο 19, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Το καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα παρέχει στο δικαιούχο του δικαίωμα αποκλειστικής χρήσεως και δικαίωμα να απαγορεύει σε οιονδήποτε τρίτο τη χρήση χωρίς τη συγκατάθεσή του. Κατά την έννοια της παρούσας διάταξης, ως χρήση νοείται ιδίως η κατασκευή, προσφορά, η διάθεση στην αγορά, η εισαγωγή, η εξαγωγή ή η χρήση προϊόντος στο οποίο είναι ενσωματωμένο ή εφαρμόζεται το σχέδιο ή υπόδειγμα, καθώς και αποθεματοποίηση του προϊόντος για τους σκοπούς αυτούς.

10 Το άρθρο 20 του κανονισμού 6/2002, που φέρει τον τίτλο «Περιορισμός των δικαιωμάτων που παρέχει το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα», προβλέπει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Τα δικαιώματα που παρέχει το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα δεν πρέπει να ασκούνται:

α) σε ιδιωτικές πράξεις που γίνονται για μη εμπορικούς σκοπούς,

β) σε πράξεις που γίνονται για πειραματικούς σκοπούς,

γ) σε πράξεις αναπαραγωγής του σχεδίου ή υποδείγματος χάριν παραδείγματος ή διδασκαλίας, εφόσον αυτές οι πράξεις δεν αντίκεινται στα συναλλακτικά ήθη, δεν βλάπτουν παρανόμως τη συνήθη εκμετάλλευση του σχεδίου ή υποδείγματος και εφόσον μνημονεύεται η πηγή από την οποία ελήφθησαν.»

11 Το άρθρο 79, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Εφόσον δεν ορίζεται άλλως στον παρόντα κανονισμό, στις διαδικασίες σχετικά με τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα και στις αιτήσεις για την καταχώριση κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων καθώς και στις διαδικασίες σχετικά με αγωγές που ασκούνται βάσει κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων και εθνικών σχεδίων ή υποδειγμάτων που απολαύουν σωρευτικής προστασίας, εφαρμόζεται η [Σύμβαση των Βρυξελλών].»

12 Δυνάμει του άρθρου 79, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, τα άρθρα 2 και 4, το άρθρο 5, σημεία 1 και 3 έως 5, το άρθρο 16, σημείο 4, καθώς και το άρθρο 24 της Συμβάσεως των Βρυξελλών δεν εφαρμόζονται σε διαδικασίες επί αγωγών και αιτήσεων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 81 του ίδιου κανονισμού. Όπως επίσης προκύπτει από το ίδιο άρθρο 79, παράγραφος 3, τα άρθρα 17 και 18 της εν λόγω Συμβάσεως εφαρμόζονται εντός των ορίων του άρθρου 82, παράγραφος 4, του κανονισμού 6/2002.

13 Το άρθρο 80, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προβλέπει τα ακόλουθα:

«Τα κράτη μέλη ορίζουν στο έδαφός τους τον μικρότερο δυνατό αριθμό πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων εθνικών δικαστηρίων (εφεξής καλούνται “δικαστήρια κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων”), τα οποία ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό.»

14 Το άρθρο 81, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Τα δικαστήρια κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων έχουν αποκλειστική [διεθνή] δικαιοδοσία:

α) επί αγωγών περί παραποίησης/απομίμησης και –αν επιτρέπεται βάσει του εθνικού δικαίου– αγωγών για επαπειλούμενη παραποίηση/απομίμηση κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων».

15 Το άρθρο 82 του κανονισμού 6/2002 προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού καθώς και των διατάξεων της [Συμβάσεως των Βρυξελλών] που εφαρμόζονται δυνάμει του άρθρου 79, οι διαδικασίες που απορρέουν από αγωγές και αιτήσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 81, διεξάγονται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο έχει την κατοικία του ο εναγόμενος ή, αν δεν έχει κατοικία σε ένα από τα κράτη μέλη, σε οποιοδήποτε κράτος μέλος στο οποίο έχει εγκατάσταση.

[...]

5. Οι διαδικασίες που απορρέουν από αγωγές και αιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 81, στοιχεία α' και δ', μπορούν επίσης να διεξάγονται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο διαπράχθηκε ή επαπειλείται να διαπραχθεί η παραποίηση/απομίμηση.»

16 Το άρθρο 83 του κανονισμού αυτού έχει ως εξής:

«1. Ένα δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, η δικαιοδοσία του οποίου βασίζεται στο άρθρο 82, παράγραφοι 1, 2, 3 ή 4, είναι αρμόδιο [έχει διεθνή δικαιοδοσία] να αποφαινεται για πράξεις παραποίησης/απομίμησης που διεπράχθησαν ή επαπειλούνται να διαπραχθούν στο έδαφος οποιουδήποτε κράτους μέλους.

2. Ένα δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, η δικαιοδοσία του οποίου βασίζεται στο άρθρο 82, παράγραφος 5, είναι αρμόδιο [έχει διεθνή δικαιοδοσία] να αποφαινεται μόνο για τις πράξεις που διεπράχθησαν ή επαπειλούνται να διαπραχθούν στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο εδρεύει το εν λόγω δικαστήριο.»

17 Το άρθρο 88, παράγραφοι 2 και 3, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«2. Το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων εφαρμόζει, σε όσα θέματα δεν καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, το εθνικό του δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

3. Εφόσον ο παρών κανονισμός δεν ορίζει άλλως, το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων εφαρμόζει τους δικονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται για διαδικασίες του αυτού τύπου όσον αφορά την καταχώριση σχεδίου ή υποδείγματος στο κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει το δικαστήριο.»

18 Το άρθρο 89 του κανονισμού 6/2002 προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Όταν, σε περίπτωση αγωγής περί παραποίησης/απομίμησης ή επαπειλούμενης παραποίησης/απομίμησης, το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων διαπιστώσει ότι ο εναγόμενος παραποίησε/απομιμήθηκε ή επαπειλεί να παραποιήσει/απομιμηθεί κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, αν δεν υπάρχουν ειδικοί λόγοι συνηγορούντες υπέρ του αντιθέτου, εκδίδει τις ακόλουθες διατάξεις:

- α) διάταξη που απαγορεύει στον εναγόμενο να συνεχίσει τις ενέργειες που παραποιούν/απομιμούνται ή επαπειλούν να παραποιήσουν/απομιμηθούν,
- β) διάταξη περί κατασχέσεως των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης,
- γ) διάταξη περί κατασχέσεως υλικών και εφαρμογών [...],
- δ) οποιαδήποτε διάταξη επιβάλλει άλλες κυρώσεις που κρίνονται σκόπιμες εν προκειμένω και προβλέπονται από το δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, του κράτους μέλους στο οποίο διαπράχθηκαν ή επαπειλούνται να διαπραχθούν οι πράξεις παραποίησης/απομίμησης.

2. Το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων λαμβάνει, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, μέτρα με τα οποία εξασφαλίζεται η συμμόρφωση προς τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.»

Ο κανονισμός 864/2007

19 Στις αιτιολογικές σκέψεις 6, 7, 13, 14, 16 και 19 του κανονισμού 864/2007 διαλαμβάνονται τα ακόλουθα:

«(6) Η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς προϋποθέτει, για τη βελτίωση της δυνατότητας πρόβλεψης της έκβασης των διαφορών, της ασφάλειας του εφαρμοστέου δικαίου και της ελεύθερης κυκλοφορίας των δικαστικών αποφάσεων, ότι οι κανόνες περί σύγκρουσης δικαίων που ισχύουν στα κράτη μέλη ορίζουν ως εφαρμοστέο το αυτό εθνικό δίκαιο ανεξαρτήτως του κράτους ενώπιον των δικαστηρίων του οποίου ασκείται η αγωγή.

(7) Το ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής και οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συνάδουν προς τον κανονισμό [44/2001] και προς τα νομοθετήματα σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές.

[...]

(13) Ο κίνδυνος στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ διαδίκων στην [Ενωση] μπορεί να αποφευχθεί με τη θέσπιση ενιαίων κανόνων, οι οποίοι εφαρμόζονται ανεξαρτήτως του δικαίου το οποίο ορίζουν ως εφαρμοστέο.

(14) Η απαίτηση ασφάλειας δικαίου και η ανάγκη απονομής της δικαιοσύνης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις αποτελούν ουσιώδη στοιχεία του χώρου δικαιοσύνης. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους καταλληλότερους συνδυαστικούς παράγοντες για την επίτευξη των στόχων αυτών. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός καθορίζει τον γενικό κανόνα, αλλά και συγκεκριμένους κανόνες και, σε ορισμένες διατάξεις, “ρήτρες διαφυγής”, που καθιστούν δυνατή την παρέκκλιση από τους εν λόγω κανόνες εφόσον είναι σαφές από όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης ότι η

αδικοπραξία/το αδίκημα συνδέεται προφανώς στενότερα με άλλη χώρα. Έτσι, αυτό το σύνολο κανόνων συνιστά εύκαμπτο πλαίσιο κανόνων σύγκρουσης νόμων. Επίσης δίνει τη δυνατότητα στο επιληφθέν δικαστήριο να χειριστεί την κάθε υπόθεση καταλλήλως.

[...]

(16) Η ύπαρξη ενιαίων κανόνων αναμένεται να βελτιώσει την προβλεψιμότητα των δικαστικών αποφάσεων και να εξασφαλίσει εύλογη ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων του φερομένου ως υπαιτίου και του ζημιωθέντος. Η σύνδεση με τη χώρα στην οποία επήλθε η άμεση ζημία (*lex loci damni*) εξισορροπεί κατά δίκαιο τρόπο τα συμφέροντα του φερομένου ως υπαιτίου και του ζημιωθέντος, και επίσης αντικατοπτρίζει τον σύγχρονο τρόπο προσέγγισης του ζητήματος της αστικής ευθύνης καθώς και την ανάπτυξη των συστημάτων αντικειμενικής ευθύνης.

[...]

(19) Θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικοί κανόνες για ειδικές αδικοπραξίες για τις οποίες ο γενικός κανόνας αδυνατεί να διασφαλίσει την εύλογη ισορροπία μεταξύ των σχετικών συμφερόντων.»

20 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Το εφαρμοστέο δίκαιο επί εξωσυμβατικής ενοχής η οποία απορρέει από αδικοπραξία είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία επέρχεται η ζημία, ανεξαρτήτως της χώρας στην οποία έλαβε χώρα το ζημιογόνο γεγονός καθώς και της χώρας ή των χωρών στις οποίες το εν λόγω γεγονός παράγει έμμεσα αποτελέσματα, εκτός αν ορίζεται άλλως στον παρόντα κανονισμό.»

21 Το άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Το εφαρμοστέο δίκαιο στην εξωσυμβατική ενοχή που απορρέει από προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας είναι το δίκαιο της χώρας για την οποία ζητείται η προστασία.

2. Σε περίπτωση εξωσυμβατικής ενοχής που απορρέει από προσβολή κοινοτικού δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ενιαίου χαρακτήρα, εφαρμοστέο δίκαιο για κάθε ζήτημα που δεν διέπεται από σχετική κοινοτική πράξη είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία διαπράχθηκε η προσβολή.»

22 Το άρθρο 15, στοιχεία α', δ' και ζ', του ίδιου κανονισμού προβλέπουν τα εξής:

«Το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές δυνάμει του παρόντος κανονισμού διέπει ιδίως:

α) τη βάση και την έκταση της ευθύνης, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των προσώπων που δύνανται να φέρουν ευθύνη για τις πράξεις τους·

[...]

δ) τα μέτρα τα οποία μπορούν να ληφθούν για την πρόληψη ή την παύση βλάβης ή ζημίας ή για την εξασφάλιση της παροχής αποζημίωσης, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων του επιληφθέντος δικαστηρίου δυνάμει του οικείου δικονομικού δικαίου·

[...]

ζ) την ευθύνη για πράξεις τρίτου.»

Η διαφορά των κύριων δικών και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 23 Η Nintendo είναι πολυεθνική εταιρία που δραστηριοποιείται στον τομέα της παραγωγής και εμπορίας βιντεοπαιχνιδιών και χειριστηρίων για βιντεοπαιχνίδια (κονσόλες), μεταξύ των οποίων η κονσόλα βιντεοπαιχνιδιών Wii και τα εξαρτήματά της. Η εταιρία αυτή είναι δικαιούχος διαφόρων καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων για τα εξαρτήματα Wii, όπως το τηλεχειριστήριο Wii, το εξάρτημα που είναι γνωστό ως «Nunchuck» για το τηλεχειριστήριο Wii, που παρέχει στον παίκτη συμβατών παιχνιδιών τη δυνατότητα διαφορετικών κινήσεων με κάθε χέρι, το περιφερειακό εξάρτημα Wii Motion Plus που μπορεί να συνδεθεί με το τηλεχειριστήριο, καθώς και το Balance Board, εξάρτημα που επιτρέπει στον παίκτη να ελέγχει το παιχνίδι αναλόγως της πίεσεως που ασκεί με το βάρος του.
- 24 Η BigBen Γαλλίας κατασκευάζει τηλεχειριστήρια και άλλα εξαρτήματα συμβατά με την κονσόλα βιντεοπαιχνιδιών Wii και τα διαθέτει προς πώληση, μέσω του ιστοτόπου της, απευθείας σε καταναλωτές που βρίσκονται, μεταξύ άλλων, στη Γαλλία, στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο καθώς και στη θυγατρική της, BigBen Γερμανίας. Η τελευταία αυτή εταιρία μεταπωλεί τα προϊόντα της BigBen Γαλλίας, ιδίως μέσω του ιστοτόπου της, σε καταναλωτές στη Γερμανία και στην Αυστρία.
- 25 Όπως προκύπτει από την υποβληθείσα στο Δικαστήριο δικογραφία, η BigBen Γερμανίας δεν διαθέτει δικό της απόθεμα προϊόντων. Αντιθέτως, διαβιβάζει στην BigBen Γαλλίας τις παραγγελίες που παραλαμβάνει από τους καταναλωτές. Ως εκ τούτου, η παράδοση των προϊόντων που φέρονται να συνιστούν παραποίηση/απομίμηση γίνεται από τη Γαλλία. Επίσης, η BigBen Γερμανίας και η BigBen Γαλλίας, στο πλαίσιο της νόμιμης εμπορίας ορισμένων άλλων προϊόντων, περιλαμβανομένης της διαφημίσεώς τους, χρησιμοποιούν εικόνες προϊόντων που καλύπτονται από προστατευόμενα σχέδια και υποδείγματα των οποίων δικαιούχος είναι η Nintendo.
- 26 Η Nintendo υποστηρίζει ότι η εμπορία από την BigBen Γερμανίας και την BigBen Γαλλίας ορισμένων προϊόντων που κατασκευάζει η δεύτερη συνεπάγεται προσβολή των δικαιωμάτων από τα καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα των οποίων είναι δικαιούχος. Φρονεί επίσης ότι στις δύο αυτές εταιρίες δεν μπορεί να αναγνωριστεί το δικαίωμα να χρησιμοποιούν, στο πλαίσιο της εμπορικής τους δραστηριότητας, τις εικόνες προϊόντων που καλύπτονται από τα προστατευόμενα σχέδια και υποδείγματα αυτά. Ως εκ τούτου, η Nintendo άσκησε αγωγές ενώπιον του Landgericht Düsseldorf (περιφερειακού δικαστηρίου Ντύσσελντορφ, Γερμανία) κατά της BigBen Γερμανίας και της BigBen Γαλλίας, αντιστοίχως, ζητώντας να αναγνωριστεί η εκ μέρους των εταιριών αυτών προσβολή των δικαιωμάτων που της παρέχονται βάσει των εν λόγω σχεδίων και υποδειγμάτων.
- 27 Το εν λόγω δικαστήριο αναγνώρισε την προσβολή εκ μέρους της BigBen Γερμανίας και της BigBen Γαλλίας των καταχωρισμένων από τη Nintendo κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων. Εντούτοις, το δικαστήριο αυτό απέρριψε τις αγωγές κατά το μέρος που αφορούσαν τη χρήση, από τις εναγόμενες και νυν εκκαλούσες και εφεσίβλητες των κύριων δικών (στο εξής: εναγόμενες των κύριων δικών), των εικόνων των προϊόντων που καλύπτονται από τα σχέδια και υποδείγματα αυτά. Ως εκ τούτου, το εν λόγω δικαστήριο υποχρέωσε την BigBen Γερμανίας να παύσει τη χρήση των εν λόγω υποδειγμάτων και σχεδίων στο έδαφος της Ένωσης και επίσης έκανε δεκτά, χωρίς εδαφικό περιορισμό, τα παρεπόμενα αιτήματα της Nintendo περί γνωστοποίησης διαφόρων πληροφοριών, στοιχείων λογαριασμών και εγγράφων που κατείχαν οι εναγόμενες των κύριων δικών, περί αναγνώρισεως της υποχρεώσεώς τους προς καταβολή αποζημιώσεως, περί καταστροφής και ανακλήσεως των επίμαχων προϊόντων και περί δημοσίευσης στον τύπο της σχετικής δικαστικής αποφάσεως καθώς και περί καταβολής των εξόδων για αμοιβή δικηγόρου στα οποία υποβλήθηκε η Nintendo (στο εξής: παρεπόμενα αιτήματα).
- 28 Όσον αφορά την BigBen Γαλλίας, το Landgericht Düsseldorf (περιφερειακό δικαστήριο Ντύσσελντορφ) έκρινε ότι έχει διεθνή δικαιοδοσία και την υποχρέωσε να παύσει τη χρήση των επίμαχων προστατευόμενων υποδειγμάτων ή σχεδίων στο έδαφος της Ένωσης. Όσον αφορά τα παρεπόμενα αιτήματα, περιόρισε το εύρος της ισχύος της αποφάσεώς του στις πράξεις της BigBen

- Γαλλίας τις σχετικές με τα επίμαχα προϊόντα τα οποία παρέδιδε στην BigBen Γερμανίας, χωρίς όμως να περιορίσει την ισχύ της αποφάσεώς του από εδαφικής απόψεως. Έκρινε δε ότι εφαρμοστέο ήταν το δίκαιο του τόπου στον οποίο διαπράχθηκε η προσβολή και συγκεκριμένα, εν προκειμένω, το γερμανικό, το αυστριακό και το γαλλικό δίκαιο.
- 29 Τόσο η Nintendo όσο και οι εναγόμενες των κύριων δικών άσκησαν έφεση κατά της ως άνω αποφάσεως ενώπιον του Oberlandesgericht Ντύσσελντορφ (ανώτερου περιφερειακού δικαστηρίου Ντύσσελντορφ, Γερμανία).
- 30 Προς στήριξη της εφέσεώς της, η BigBen Γαλλίας υποστηρίζει ότι τα γερμανικά δικαστήρια στερούνται διεθνούς δικαιοδοσίας για την έναντί της έκδοση διατάξεων που να ισχύουν, από εδαφικής απόψεως, σε όλη την Ένωση και φρονεί ότι η εδαφική ισχύς τέτοιων διατάξεων περιορίζεται μόνο στην ημεδαπή. Η Nintendo αμφισβητεί τον περιορισμό της ισχύος των διατάξεων αυτών μόνο στα προϊόντα που εντάσσονται στην αλυσίδα παραδόσεων μεταξύ των εναγομένων των κύριων δικών. Η Nintendo υποστηρίζει επίσης ότι στις εναγόμενες των κύριων δικών δεν μπορεί να αναγνωριστεί το δικαίωμα να χρησιμοποιούν, στο πλαίσιο της οικονομικής τους δραστηριότητας και για την εμπορία των δικών τους προϊόντων, τις εικόνες προϊόντων που καλύπτονται από τα καταχωρισμένα κατόπιν αιτήσεως της κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, ενώ οι εναγόμενες των κύριων δικών διατείνονται ότι η χρήση αυτή είναι συμβατή με τον κανονισμό 6/2002. Επιπλέον, η Nintendo φρονεί ότι, σε αντίθεση με όσα έκρινε το Landgericht Düsseldorf (περιφερειακό δικαστήριο Ντύσσελντορφ), θα πρέπει επί των αιτημάτων της που αφορούν την BigBen Γερμανίας να εφαρμοστεί το γερμανικό δίκαιο, επί δε των αιτημάτων της που αφορούν την BigBen Γαλλίας το γαλλικό δίκαιο.
- 31 Ως εκ τούτου, η Nintendo ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να υποχρεώσει τις εναγόμενες των κύριων δικών να παύσουν την κατασκευή, την εισαγωγή, την εξαγωγή, τη χρήση ή την κατοχή για τους σκοπούς αυτούς των επίμαχων προϊόντων εντός της Ένωσης και/ή την αναπαράσταση των προϊόντων αυτών, καθώς και τη χρήση εικόνων των εν λόγω προϊόντων που καλύπτονται από τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα της Nintendo, σε όλο το έδαφος της Ένωσης. Το αίτημα της Nintendo περί παύσεως της κατασκευής προϊόντων που, κατ' αυτήν, ενέχουν προσβολή των καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων των οποίων είναι δικαιούχος αφορά μόνο την BigBen Γαλλίας.
- 32 Επίσης, η Nintendo ζητεί να γίνουν δεκτά τα παρεπόμενα αιτήματά της.
- 33 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει, πρώτον, ότι η διεθνής δικαιοδοσία του αναφορικά με τα αιτήματα έναντι της BigBen Γαλλίας απορρέει από το άρθρο 79, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, λόγω της συνάφειας των αιτημάτων της Nintendo έναντι της BigBen Γερμανίας και της BigBen Γαλλίας, η οποία οφείλεται στην ύπαρξη, μεταξύ των δύο εναγομένων των κύριων δικών, αλυσίδας παραδόσεων για τα προϊόντα που φέρονται να συνιστούν παραποίηση/απομίμηση. Εντούτοις, το δικαστήριο αυτό, λαμβάνοντας υπόψη τα επιχειρήματα που προέβαλαν ενώπιόν του τόσο η Nintendo όσο και η BigBen Γαλλίας, διατηρεί αμφιβολίες ως προς το αν το περιεχόμενο της δικαστικής αποφάσεως που εξέδωσε το Landgericht Düsseldorf (περιφερειακό δικαστήριο Ντύσσελντορφ) έναντι της BigBen Γαλλίας, όσον αφορά τα αιτήματα της Nintendo, είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των κανονισμών 44/2001 και 6/2002.
- 34 Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι το ζήτημα αν και υπό ποιες προϋποθέσεις τρίτος επιτρέπεται να χρησιμοποιεί νομίμως την εικόνα προϊόντος που καλύπτεται από κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα προκειμένου να διαφημίσει δικά του προϊόντα τα οποία διαθέτει στο εμπόριο και τα οποία συνιστούν εξαρτήματα προϊόντων καλυπτόμενων από καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα δεν έχει μέχρι τούδε εξεταστεί. Επομένως, είναι αναγκαία η ερμηνεία της φράσεως «χάριν παραδείγματος» που διαλαμβάνεται στο άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002.

- 35 Τρίτον, το δικαστήριο αυτό διατηρεί αμφιβολίες ως προς το δίκαιο που πρέπει να εφαρμοστεί επί των παρεπόμενων αιτημάτων της Nintendo όσον αφορά τόσο την πρώτη όσο και τη δεύτερη εναγόμενη των κύριων δικών και διερωτάται, στο πλαίσιο αυτό, ποια είναι η έκταση εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007.
- 36 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Oberlandesgericht Düsseldorf (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο Ντύσσελντορφ) ανέστειλε την ενώπιόν του διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα που έχουν πανομοιότυπη διατύπωση στις υποθέσεις C-24/16 και C-25/16:

«1) Δύναται το δικαστήριο κράτους μέλους, του οποίου η δικαιοδοσία ως προς έναν εκ των εναγομένων προκύπτει αποκλειστικά και μόνο από το άρθρο 79, παράγραφος 1, του κανονισμού [6/2002], σε συνδυασμό με το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού [44/2001], διότι ο εναγόμενος αυτός, ο οποίος έχει εγκατάσταση σε άλλο κράτος μέλος, προμήθευσε σε άλλο εναγόμενο εγκατεστημένο στο πρώτο κράτος μέλος προϊόντα τα οποία ενδεχομένως προσβάλλουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, να διατάξει κατά του πρώτου εναγομένου, στο πλαίσιο δίκης με αντικείμενο αξιώσεις από κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, μέτρα τα οποία ισχύουν για ολόκληρη την επικράτεια της Ένωσης και δεν περιορίζονται μόνο στις συναλλακτικές σχέσεις που θεμελιώνουν τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου αυτού;

2) Έχει ο κανονισμός [6/2002], και ιδίως το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', αυτού, την έννοια ότι ένας τρίτος δύναται να αναπαραγάγει το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα για εμπορικούς σκοπούς στην περίπτωση που επιθυμεί να διανείμει εξαρτήματα τα οποία προορίζονται για προϊόντα που καλύπτονται από το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα του δικαιούχου; Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, ποια κριτήρια εφαρμόζονται;

3) Πώς καθορίζεται ο τόπος “στ[ο]ν οποί[ο] διαπράχθηκε η προσβολή” κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού [864/2007], σε περιπτώσεις στις οποίες ο αυτουργός της προσβολής:

- α) προσφέρει τα προϊόντα τα οποία προσβάλλουν κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα μέσω ιστοσελίδας και η ιστοσελίδα απευθύνεται (και) σε άλλα κράτη μέλη πέραν του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα του ο αυτουργός της προσβολής;
- β) αναθέτει σε άλλον τη μεταφορά των προϊόντων τα οποία προσβάλλουν κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα προς κράτος μέλος διαφορετικό από αυτό στο οποίο έχει την έδρα του;

Έχει το άρθρο 15, στοιχεία α' και ζ', του εν λόγω κανονισμού την έννοια ότι το καθοριζόμενο κατά τον τρόπο αυτό δίκαιο είναι εφαρμοστέο και επί πράξεων συμμετοχής άλλων προσώπων;»

- 37 Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 1ης Φεβρουαρίου 2016, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων C-24/16 και C-25/16 προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 38 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν ο κανονισμός 6/2002, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση κατά την οποία η διεθνής δικαιοδοσία δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων επιληφθέντος αγωγής λόγω παραποίησης/απομιμήσεως θεμελιώνεται, όσον αφορά τον πρώτο εναγόμενο, στο άρθρο 82, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 και, όσον αφορά τον δεύτερο εναγόμενο που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος, στο εν λόγω άρθρο 6, σημείο 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 79, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, για τον λόγο ότι ο δεύτερος

εναγόμενος κατασκευάζει και παραδίδει στον πρώτο εναγόμενο τα προϊόντα που ο τελευταίος διαθέτει στο εμπόριο, το δικαστήριο αυτό δύναται, κατ' αίτημα του ενάγοντος, να εκδώσει έναντι του δεύτερου εναγομένου διατάξεις για την επιβολή των μέτρων του άρθρου 89, παράγραφος 1, και του άρθρου 88, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002, οι οποίες καλύπτουν επίσης πράξεις του δεύτερου εναγομένου διαφορετικές από εκείνες που εντάσσονται στην προαναφερθείσα αλυσίδα παραδόσεων και, ενδεχομένως, αναπτύσσουν ισχύ εκτεινόμενη σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης.

- 39 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 82 του κανονισμού 6/2002, με την επιφύλαξη των διατάξεων του κανονισμού αυτού και των εφαρμοστέων διατάξεων της Συμβάσεως των Βρυξελλών, παραπομπή η οποία, δυνάμει του άρθρου 68, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001, πρέπει να εκληφθεί ως παραπομπή στον τελευταίο αυτό κανονισμό, η διεθνής δικαιοδοσία των κατά το άρθρο 80, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 δικαστηρίων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων για την εκδίκαση των αγωγών και αιτήσεων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 81 του ίδιου κανονισμού απορρέει από τους κανόνες που προβλέπει ευθέως ο κανονισμός αυτός (βλ., σχετικώς, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2017, Bayerische Motoren Werke, C-433/16, EU:C:2017:550, σκέψη 39).
- 40 Το εν λόγω άρθρο 82, παράγραφος 1, προβλέπει ότι η εξέταση των ως άνω αγωγών και αιτήσεων υπάγεται κατά βάση στη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο έχει την κατοικία του ο εναγόμενος ή, αν δεν έχει κατοικία σε ένα από τα κράτη μέλη, σε οποιοδήποτε κράτος μέλος στο οποίο έχει εγκατάσταση.
- 41 Η παράγραφος 5 του εν λόγω άρθρου 82 καθιερώνει επίσης εναλλακτική βάση διεθνούς δικαιοδοσίας για τα δικαστήρια κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων του κράτους μέλους στο οποίο διαπράχθηκε ή επαπειλείται η διάπραξη της παραποιήσεως/απομιμήσεως.
- 42 Οι κανόνες αυτοί διεθνούς δικαιοδοσίας αποτελούν *lex specialis* έναντι των κανόνων του κανονισμού 44/2001 (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2017, Bayerische Motoren Werke, C-433/16, EU:C:2017:550, σκέψη 39).
- 43 Κατά το άρθρο 79, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, εφόσον δεν ορίζεται άλλως στον κανονισμό αυτό, στις σχετικές με τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα διαδικασίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού 44/2001. Συναφώς, η παράγραφος 3 του εν λόγω άρθρου 79 απαριθμεί τις διατάξεις του κανονισμού 44/2001 που δεν τυγχάνουν εφαρμογής επί διαδικασιών που αφορούν αγωγές και αιτήσεις κατά το άρθρο 81 του κανονισμού 6/2002.
- 44 Το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 δεν περιλαμβάνεται στις διατάξεις που απαριθμούνται στο εν λόγω άρθρο 79, παράγραφος 3. Εξάλλου, η *lex specialis* που αποτελείται από τους κανόνες τους οποίους προβλέπει ο κανονισμός 6/2002, όπως υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 40 και 41 της παρούσας αποφάσεως, δεν περιλαμβάνει πρόσθετες διευκρινίσεις όσον αφορά τις προϋποθέσεις εφαρμογής του εν λόγω άρθρου 6, σημείο 1. Ως εκ τούτου, ένα δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, όπως το αιτούν δικαστήριο στις υποθέσεις των κύριων δικών, έχει, δυνάμει της διατάξεως αυτής και υπό την επιφύλαξη της συνδρομής των τασσόμενων με αυτή προϋποθέσεων, διεθνή δικαιοδοσία για την εκδίκαση αγωγής κατά εναγομένου που δεν έχει την κατοικία του στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το δικαστήριο αυτό.
- 45 Για τους σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, πρέπει να εξετάζεται αν μεταξύ των διαφόρων αγωγών που έχει ασκήσει το ίδιο πρόσωπο κατά διαφορετικών εναγομένων υφίσταται τόσο στενή συνάφεια ώστε να ενδείκνυται η συνεκδίκασή τους προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο εκδόσεως ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων σε περίπτωση χωριστής εκδικάσεως των υποθέσεων. Για να χαρακτηριστούν οι αποφάσεις ως ασυμβίβαστες μεταξύ τους, δεν αρκεί να υπάρχει απόκλιση όσον αφορά την επίλυση της διαφοράς, αλλά πρέπει, επιπλέον, η απόκλιση αυτή να εντάσσεται στο πλαίσιο της ίδιας πραγματικής και νομικής καταστάσεως (απόφαση της 21ης Μαΐου 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, σκέψη 20 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 46 Όσον αφορά το τελευταίο αυτό ζήτημα, από τη νομολογία του Δικαστηρίου περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας προκύπτει βεβαίως ότι, οσάκις ενώπιον πλειόνων δικαστηρίων διαφορετικών κρατών μελών έχουν ασκηθεί αγωγές λόγω προσβολής δικαιωμάτων από ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγηθέν εντός καθενός από τα κράτη αυτά, κατά εναγομένων που κατοικούν στα ως άνω κράτη για πράξεις που φέρονται τελεσθείσες στο έδαφός τους, τυχόν αποκλίσεις μεταξύ των αποφάσεων των εν λόγω δικαστηρίων δεν θα εντάσσονται στο πλαίσιο της ίδιας νομικής καταστάσεως, δεδομένου ότι κάθε αγωγή λόγω προσβολής των δικαιωμάτων από ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πρέπει να εξετάζεται με γνώμονα την εθνική νομοθεσία που ισχύει στον σχετικό τομέα σε καθένα από τα κράτη για τα οποία χορηγήθηκε το δίπλωμα αυτό. Κατά συνέπεια, τυχόν αποκλίνουσες μεταξύ τους αποφάσεις δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως αντιφατικές (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2006, Roche Nederland κ.λπ., C-539/03, EU:C:2006:458, σκέψεις 30 έως 32).
- 47 Κατά τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, οι εναγόμενες των κύριων δικών υποστήριξαν, μεταξύ άλλων, μνημονεύοντας τη νομολογία αυτή, ότι η εξέταση ορισμένων εκ των αιτημάτων της ενάγουσας των κύριων δικών περί παροχής πληροφοριών, στοιχείων λογαριασμών και εγγράφων από τις εναγόμενες αυτές, περί αναγνώρισεως της υποχρεώσεώς τους προς αποζημίωση, περί καταστροφής και ανακλήσεως των επίμαχων προϊόντων, περί επιστροφής των εξόδων δικηγόρου και περί δημοσιεύσεως στον Τύπο της δικαστικής αποφάσεως εξαρτάται από την εκ μέρους του έχοντος διεθνή δικαιοδοσία δικαστηρίου εφαρμογή των διατάξεων του εθνικού δικαίου και, επομένως, δεν εντάσσεται στο πλαίσιο της ίδιας νομικής καταστάσεως. Πράγματι, όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 45 έως 52 των προτάσεών του, τα αιτήματα αυτά εμπίπτουν είτε στο άρθρο 89, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002 είτε στο άρθρο 88, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, αμφότερες δε οι διατάξεις αυτές παραπέμπουν στο εθνικό δίκαιο. Επομένως, τα αιτήματα αυτά δεν ρυθμίζονται αυτοτελώς από τον κανονισμό 6/2002, αλλά διέπονται από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο (βλ., σχετικώς, απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 2014, H. Gautzsch Grobhandel, C-479/12, EU:C:2014:75, σκέψεις 52 έως 54).
- 48 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι, στις υποθέσεις των κύριων δικών, πληρούται η προϋπόθεση περί υπάρξεως μίας και της αυτής νομικής καταστάσεως, δεδομένου ότι τα αιτήματα που διατύπωσε ενώπιόν του η Nintendo κατά των δύο εναγομένων των κύριων δικών εντάσσονται πράγματι στο πλαίσιο της ίδιας νομικής καταστάσεως, λόγω ιδίως του ενιαίου χαρακτήρα των δικαιωμάτων που απορρέουν από κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, καθώς και λαμβανομένης υπόψη της μερικής εναρμονίσεως των μέσων έννομης προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, η οποία έχει συντελεστεί με την οδηγία 2004/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ 2004, L 157, σ. 45, και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 195, σ. 16).
- 49 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η άσκηση αγωγής λόγω παραπονήσεως/απομιμήσεως από τον δικαιούχο αποσκοπεί στην προστασία του κατοχυρωμένου με το άρθρο 19 του κανονισμού 6/2002 αποκλειστικού του δικαιώματος προς χρήση του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος και προς απαγόρευση οποιασδήποτε χρήσεώς του από τρίτους χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου. Δεδομένου ότι το δικαίωμα αυτό παράγει τα ίδια έννομα αποτελέσματα σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης, το γεγονός ότι ορισμένες διατάξεις τις οποίες είναι δυνατόν να εκδώσει το αρμόδιο δικαστήριο προς διασφάλιση της προστασίας του δικαιώματος αυτού εξαρτώνται από διατάξεις του εθνικού δικαίου στερείται σημασίας όσον αφορά την ύπαρξη μίας και της αυτής νομικής καταστάσεως στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001.
- 50 Όσον αφορά την προϋπόθεση περί υπάρξεως μίας και της αυτής πραγματικής καταστάσεως, από τις αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο στηρίζει το σκεπτικό του στην παραδοχή ότι οι παραδόσεις των προϊόντων που φέρονται να συνιστούν παραποίηση/απομίμηση, τις οποίες πραγματοποίησε, σε ένα πρώτο στάδιο, η BigBen Γαλλίας προς την BigBen Γερμανίας, και στη συνέχεια, η δεύτερη αυτή εταιρία προς τους πελάτες της, καθιστά δυνατή τη διαπίστωση ότι πληρούται η προϋπόθεση αυτή. Εντούτοις, το δικαστήριο αυτό διερωτάται αν οι δικαστικές διατάξεις των οποίων την έκδοση ζητεί η ενάγουσα των κύριων δικών μπορούν να

αφορούν μόνο τις παραδόσεις αυτές, επί των οποίων θεμελιώνει τη διεθνή δικαιοδοσία του, ή αν μπορούν, επίσης, να αφορούν και άλλες παραδόσεις, όπως αυτές που πραγματοποιήθηκαν αποκλειστικώς από την BigBen Γαλλίας.

- 51 Λαμβανομένου, όμως, υπόψη ότι, στις υποθέσεις των κύριων δικών, η μία εκ των εναγομένων των κύριων δικών είναι η μητρική εταιρία και η άλλη η θυγατρική της, στις οποίες η ενάγουσα των κύριων δικών προσάπτει όμοιες ή και πανομοιότυπες πράξεις παραποίησης/απομίμησης συνεπαγόμενες προσβολή των ιδίων προστατευόμενων σχεδίων και υποδειγμάτων και σχετικές με τα ίδια ακριβώς προϊόντα που φέρονται να συνιστούν παραποίηση/απομίμηση, τα οποία κατασκευάζει η μητρική εταιρία και, αφενός μεν, εμπορεύεται για ίδιο λογαριασμό σε ορισμένα κράτη μέλη, αφετέρου δε πωλεί επίσης στη θυγατρική της με σκοπό τη διάθεσή τους στο εμπόριο εντός άλλων κρατών μελών, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η περίπτωση κατά την οποία οι εναγόμενες εταιρίες που ανήκουν στον ίδιο όμιλο ενήργησαν με πανομοιότυπο ή παρόμοιο τρόπο, σύμφωνα με κοινή πολιτική που καθορίστηκε μόνον από μία εξ αυτών, πρέπει να γίνει δεκτό ότι αποτελεί μία και την αυτή πραγματική κατάσταση (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2006, Roche Nederland κ.λπ., C-539/03, EU:C:2006:458, σκέψη 34).
- 52 Επομένως, λαμβανομένου υπόψη και του επιδιωκόμενου με το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 σκοπού ο οποίος συνίσταται, μεταξύ άλλων, στην αποτροπή του κινδύνου εκδόσεως ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων, η ύπαρξη μίας και της αυτής πραγματικής καταστάσεως πρέπει, υπό τις συνθήκες αυτές, εφόσον αυτές αποδειχθούν ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, στο οποίο απόκειται η σχετική διακρίβωση, και εφόσον έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα, να καλύπτει όλες τις πράξεις των διαφόρων εναγομένων, περιλαμβανομένων των παραδόσεων που πραγματοποιεί η μητρική εταιρία για ίδιο λογαριασμό, και να μην περιορίζεται σε ορισμένες μόνο πτυχές ή ορισμένα μόνο στοιχεία των εν λόγω πράξεων.
- 53 Όσον αφορά το εύρος της εδαφικής ισχύος των δικαστικών διατάξεων περί επιβολής των ζητούμενων από την ενάγουσα των κύριων δικών κυρώσεων και λοιπών μέτρων σε καθεμία από τις εναγόμενες των κύριων δικών, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η εδαφική ισχύς της απαγορεύσεως συνεχίσεως πράξεων που συνιστούν παραποίηση/απομίμηση ή επαπειλούμενη παραποίηση/απομίμηση κοινοτικού σήματος, κατά την έννοια του άρθρου 98, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 3288/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994 (ΕΕ 1994, L 349, σ. 83) (στο εξής: κανονισμός 40/94), καθορίζεται από το εδαφικό εύρος τόσο της διεθνούς δικαιοδοσίας του κοινοτικού δικαστηρίου σημάτων που επιβάλλει την απαγόρευση αυτή όσο και της ισχύος του αποκλειστικού δικαιώματος του δικαιούχου κοινοτικού σήματος το οποίο θίγεται από την παραποίηση/απομίμηση ή την επαπειλούμενη παραποίηση/απομίμηση, όπως προσδιορίζεται βάσει του κανονισμού 40/94 (απόφαση της 12ης Απριλίου 2011, DHL Express France, C-235/09, EU:C:2011:238, σκέψη 33).
- 54 Δεδομένης της ομοιότητας των διατάξεων των κανονισμών 40/94 και 6/2002, που ρυθμίζουν την ένδικη προστασία των δικαιωμάτων που απορρέουν αντιστοίχως από κοινοτικά σήματα και από κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, το ως άνω συμπέρασμα ισχύει και για τον προσδιορισμό της εδαφικής ισχύος της απαγορεύσεως συνεχίσεως πράξεων παραποίησης/απομίμησης ή της αποτροπής επαπειλούμενης παραποίησης/απομίμησης κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, την οποία ρυθμίζει αυτοτελώς το άρθρο 89, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002.
- 55 Δεν είναι δυνατόν να γίνει δεκτή διαφορετική λύση όσον αφορά τον προσδιορισμό της εδαφικής ισχύος των εκδιδόμενων από δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων διατάξεων επί αιτημάτων περί επιβολής άλλων κυρώσεων και μέτρων, όπως είναι τα αιτήματα που υπέβαλε στις υποθέσεις των κύριων δικών η Nintendo, τα οποία δεν διέπονται αυτοτελώς από τον κανονισμό 6/2002.

- 56 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι ο κανονισμός 6/2002 επιδιώκει τον μνημονευόμενο στην αιτιολογική του σκέψη 29 σκοπό ο οποίος συνίσταται στην αποτελεσματική προστασία της ασκήσεως, σε όλο το έδαφος της Ένωσης, των δικαιωμάτων από κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα. Ο σκοπός αυτός είναι θεμελιώδους σημασίας, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, τα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα έχουν ενιαίο χαρακτήρα και παράγουν τα ίδια έννομα αποτελέσματα σε ολόκληρη την Ένωση. Στο πλαίσιο του προβλεπομένου από τον κανονισμό 6/2002 συστήματος προστασίας των εν λόγω δικαιωμάτων, ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται, αφενός, μέσω της επιβολής ορισμένων ομοιόμορφων βασικών κυρώσεων που προβλέπονται αυτοτελώς από τον κανονισμό αυτό και, αφετέρου, μέσω άλλων κυρώσεων και μέτρων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του εθνικού νομοθέτη.
- 57 Πράγματι, μολοντί ο εν λόγω κανονισμός αναγνωρίζει σαφώς, στην αιτιολογική του σκέψη 22, τη σημασία της προβλέψεως ομοιόμορφων βασικών κυρώσεων που να καθιστούν δυνατή, ανεξαρτητως του επιληφθέντος της υποθέσεως δικαστηρίου, την παύση των παραβάσεων, εντούτοις αναγνωρίζει επίσης, στην ίδια αιτιολογική σκέψη, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 29 του ίδιου κανονισμού, ότι τα μέτρα που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο συμβάλλουν, κατά τον ίδιο τρόπο, στην επίτευξη του σκοπού αυτού.
- 58 Επομένως, η εδαφική ισχύς των δικαστικών διατάξεων περί επιβολής κυρώσεων και λοιπών μέτρων, όπως αυτά που ζητεί η Nintendo στις υποθέσεις των κύριων δικών, πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα των κριτηρίων που υπομνήσθηκαν στη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως.
- 59 Όσον αφορά, πρώτον, την εδαφική ισχύ των αναγνωριζόμενων δυνάμει του κανονισμού 6/2002 δικαιωμάτων του δικαιούχου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, αυτή εκτείνεται, καταρχήν, σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης, στο οποίο τα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα τυγχάνουν ομοιόμορφης προστασίας και παράγουν τα αποτελέσματά τους (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Απριλίου 2011, DHL Express France, C-235/09, EU:C:2011:238, σκέψη 39).
- 60 Πράγματι, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ενιαίο χαρακτήρα και παράγει τα ίδια αποτελέσματα σε ολόκληρη την Ένωση. Το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα δεν δύναται, κατά τη διάταξη αυτή, να καταχωρείται, να μεταβιβάζεται, να γίνεται αντικείμενο παραιτήσεως ή αποφάσεως περί ακυρότητας ούτε να απαγορεύεται η χρήση του, παρά μόνο σε ολόκληρη την Ένωση, η αρχή δε αυτή εφαρμόζεται πλην αντίθετης διατάξεως του εν λόγω κανονισμού.
- 61 Όσον αφορά, δεύτερον, το εδαφικό εύρος της διεθνούς δικαιοδοσίας δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, όπως το δικαστήριο στις υποθέσεις των κύριων δικών, το οποίο έχει επιληφθεί αγωγής λόγω παραποίησης/απομιμήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 81, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002, και του οποίου η διεθνής δικαιοδοσία έχει ως βάση της, ως προς τον ένα εκ των εναγομένων, το άρθρο 82, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 και ενώπιον του οποίου ο άλλος εναγόμενος που δεν έχει κατοικία στο κράτος μέλος του εν λόγω δικαστηρίου έχει νομίμως εναχθεί δυνάμει του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, σε συνδυασμό με το άρθρο 79, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, επισημαίνεται ότι το άρθρο 83 του κανονισμού 6/2002 ρυθμίζει αυτοτελώς το εύρος της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων σε υποθέσεις παραποίησης/απομιμήσεως και διευκρινίζει, στην παράγραφο 1, ότι δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων η διεθνής δικαιοδοσία του οποίου έχει ως βάση της το άρθρο 82, παράγραφοι 1, 2, 3 ή 4, του κανονισμού αυτού έχει διεθνή δικαιοδοσία να αποφαινεται επί πράξεων παραποίησης/απομιμήσεως που τελέσθηκαν ή επαπειλούνται να τελεσθούν στο έδαφος οποιουδήποτε κράτους μέλους.

- 62 Αντιθέτως, η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου 83 προβλέπει ότι ένα δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων η διεθνής δικαιοδοσία του οποίου βασίζεται στο άρθρο 82, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού έχει διεθνή δικαιοδοσία να αποφαινεται μόνο επί πράξεων που τελέστηκαν ή επαπειλούνται να τελεσθούν στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο εδρεύει το εν λόγω δικαστήριο.
- 63 Ο κανονισμός 6/2002 δεν διευκρινίζει ρητώς ποιο είναι το εδαφικό εύρος της διεθνούς δικαιοδοσίας δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων σε περίπτωση όπως αυτή που περιγράφεται στη σκέψη 61 της παρούσας αποφάσεως. Εντούτοις, ούτε από το γράμμα του άρθρου 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 ούτε από τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επιγενόμενος περιορισμός του εδαφικού εύρους της διεθνούς δικαιοδοσίας δικαστηρίου το οποίο έχει νομίμως επιληφθεί υποθέσεως δυνάμει του εν λόγω άρθρου 6, σημείο 1, όσον αφορά τον εναγόμενο που δεν έχει κατοικία στο κράτος μέλος του δικαστηρίου αυτού.
- 64 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το εδαφικό εύρος της διεθνούς δικαιοδοσίας δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, ενώπιον του οποίου έχει ασκηθεί αγωγή λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως κατά την έννοια του άρθρου 81, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002, υπό περιστάσεις όπως εκείνες που υπομνήσθηκαν στη σκέψη 61 της παρούσας αποφάσεως, εκτείνεται σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης και όσον αφορά τον εναγόμενο που δεν έχει κατοικία στο κράτος μέλος του δικαστηρίου αυτού.
- 65 Η ερμηνεία αυτή συνάδει με την όλη οικονομία και τους σκοπούς του κανονισμού 6/2002. Αφενός, κατά το άρθρο 83 του κανονισμού αυτού και όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 61 και 62 της παρούσας αποφάσεως, μόνον όταν η διεθνής δικαιοδοσία δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων έχει ως βάση της το άρθρο 82, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού περιορίζεται η αρμοδιότητα του δικαστηρίου αυτού στις πράξεις παραποιήσεως/απομιμήσεως που τελέστηκαν ή επαπειλούνται να τελεσθούν στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους.
- 66 Αφετέρου, η ερμηνεία αυτή δύναται να διασφαλίσει την επίτευξη του επιδιωκόμενου με τον κανονισμό 6/2002 σκοπού ο οποίος συνίσταται στην αποτελεσματική προστασία των καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης (βλ., σχετικώς, απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2012, *Celaya Empananza y Galdos International*, C-488/10, EU:C:2012:88, σκέψη 44).
- 67 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 6/2002, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση κατά την οποία, όπως στις υποθέσεις των κύριων δικών, η διεθνής δικαιοδοσία δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων επιληφθέντος αγωγής λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως θεμελιώνεται, όσον αφορά τον πρώτο εναγόμενο, στο άρθρο 82, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 και, όσον αφορά τον δεύτερο εναγόμενο που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος, στο εν λόγω άρθρο 6, σημείο 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 79, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, για τον λόγο ότι ο δεύτερος εναγόμενος κατασκευάζει και παραδίδει στον πρώτο εναγόμενο τα προϊόντα που ο τελευταίος διαθέτει στο εμπόριο, το δικαστήριο αυτό δύναται, κατ' αίτημα του ενάγοντος, να εκδώσει έναντι του δεύτερου εναγομένου διατάξεις για την επιβολή των μέτρων του άρθρου 89, παράγραφος 1, και του άρθρου 88, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002, οι οποίες καλύπτουν επίσης πράξεις του δεύτερου εναγομένου διαφορετικές των εντασσομένων στην προαναφερθείσα αλυσίδα παραδόσεων και αναπτύσσουν ισχύ εκτεινόμενη σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 68 Με το δεύτερο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι τρίτος ο οποίος, χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου των δικαιωμάτων που απορρέουν από κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, χρησιμοποιεί, ακόμη και μέσω του ιστοτόπου του, τις εικόνες προϊόντων που καλύπτονται από τέτοια σχέδια ή υποδείγματα, κατά τη νόμιμη διάθεση προς πώληση προϊόντων προοριζόμενων να χρησιμοποιηθούν ως εξαρτήματα συγκεκριμένων προϊόντων του δικαιούχου των σχεδίων ή υποδειγμάτων αυτών, με σκοπό την παροχή εξηγήσεων ή οδηγιών για την κοινή χρήση των διατιθέμενων προς πώληση δικών του προϊόντων και των συγκεκριμένων προϊόντων του εν λόγω δικαιούχου, προβαίνει σε πράξη αναπαραγωγής του σχεδίου ή υποδείγματος «χάριν παραδείγματος», κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και, επί καταφατικής απαντήσεως, υπό ποιες προϋποθέσεις επιτρέπεται η πράξη αυτή.
- 69 Συναφώς, επισημαίνεται καταρχάς ότι ο περιορισμός της ασκήσεως των δικαιωμάτων από κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα τον οποίο προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002 εφαρμόζεται σε περίπτωση κατά την οποία η εκ μέρους τρίτου χρήση τέτοιων προστατευόμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων χάριν παραδείγματος αποτελεί «πράξη αναπαραγωγής» τους. Η δισδιάστατη αναπαραστάση προϊόντος που αντιστοιχεί σε κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα μπορεί να αποτελεί τέτοια πράξη.
- 70 Στη συνέχεια, πρέπει να εξεταστεί αν μια τέτοια πράξη αναπαραγωγής έχει τελεσθεί «χάριν παραδείγματος». Συναφώς, το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002 δεν περιλαμβάνει καμία παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών όσον αφορά την έννοια της φράσεως «χάριν παραδείγματος». Από τις επιταγές τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισότητας προκύπτει ότι το γράμμα διατάξεως του δικαίου της Ένωσης που δεν περιέχει ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της έννοιας και του περιεχομένου της πρέπει καταρχήν να ερμηνεύεται, σε ολόκληρη την Ένωση, κατά τρόπο αυτοτελή και ομοιόμορφο, λαμβανομένων υπόψη όχι μόνον του γράμματος της διατάξεως αυτής, αλλά και του πλαισίου στο οποίο αυτή εντάσσεται και των σκοπών που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 3ης Σεπτεμβρίου 2014, Deckmyn και Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, σκέψη 14, καθώς και της 10ης Δεκεμβρίου 2015, Lazar, C-350/14, EU:C:2015:802, σκέψη 21).
- 71 Όσον αφορά το όρους γράμμα του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002, από τη συγκριτική εξέταση των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων της εν λόγω διατάξεως προκύπτει ότι οι αποδόσεις αυτές παρουσιάζουν αποκλίσεις, στο μέτρο κατά το οποίο ορισμένες από αυτές, μεταξύ των οποίων η απόδοση στη γαλλική και την ολλανδική γλώσσα, χρησιμοποιούν τον όρο «παραδείγμα» («illustration»), ενώ άλλες αποδόσεις κάνουν χρήση του όρου «παραπομπή» («citation»), όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 74 των προτάσεών του.
- 72 Πάντως, κατά πάγια νομολογία, η αμιγώς γραμματική ερμηνεία νομοθετήματος της Ένωσης με βάση την απόδοσή του σε μία ή σε περισσότερες γλώσσες, κατ' αποκλεισμό των υπολοίπων γλωσσών, δεν κρίνεται ενδεδειγμένη, διότι η ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων του δικαίου της Ένωσης απαιτεί να λαμβάνεται υπόψη για την ερμηνεία των κανόνων αυτών το κείμενό τους σε όλες τις γλώσσες. Σε περίπτωση διαστάσεως μεταξύ των αποδόσεων ενός νομοθετήματος της Ένωσης στις διάφορες γλώσσες, η επίμαχη διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται βάσει της όλης οικονομίας της και του σκοπού της ρυθμίσεως της οποίας αποτελεί στοιχείο (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, σκέψη 46 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 26ης Απριλίου 2017, Popescu, C-632/15, EU:C:2017:303, σκέψη 35).
- 73 Όσον αφορά τον σκοπό του κανονισμού 6/2002, επισημαίνεται ότι, κατά τις αιτιολογικές του σκέψεις 6 και 7, ο κανονισμός αυτός καθιερώνει την προστασία των σχεδίων ή υποδειγμάτων σε έναν ενιαίο εδαφικό περιλαμβανόντα όλα τα κράτη μέλη, λαμβανομένου υπόψη ότι η ενισχυμένη προστασία της

βιομηχανικής αισθητικής έχει ως αποτέλεσμα να ενθαρρύνει την καινοτομία και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τις επενδύσεις στην παραγωγή τους. Το Δικαστήριο έχει επίσης διευκρινίσει ότι ο σκοπός του κανονισμού αυτού συνίσταται στη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας των καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων (βλ., σχετικώς, απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2012, *Celaya Empananza y Galdos International*, C-488/10, EU:C:2012:88, σκέψη 44).

- 74 Επομένως, οι διατάξεις που επιτρέπουν περιορισμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχονται στον δικαιούχο σχεδίων ή υποδειγμάτων δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, όπως είναι οι περιορισμοί του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ίδιου κανονισμού, πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, χωρίς όμως η ερμηνεία αυτή να θίγει την πρακτική αποτελεσματικότητα των προβλεπόμενων περιορισμών και να μη λαμβάνει υπόψη τον επιδιωκόμενο με αυτούς σκοπό (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2011, *Painer*, C-145/10, EU:C:2011:798, σκέψεις 109 και 133).
- 75 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 προβλέπει, στο στοιχείο α', περιορισμό στην άσκηση των δικαιωμάτων από κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα στην περίπτωση πράξεων διενεργούμενων για ιδιωτικούς ή για μη εμπορικούς σκοπούς. Δεδομένου ότι ο περιορισμός των δικαιωμάτων από κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα τον οποίο προβλέπει το στοιχείο γ' του εν λόγω άρθρου 20, παράγραφος 1, διαφέρει από τον περιορισμό που προβλέπει το στοιχείο α' της ίδιας διατάξεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι διαλαμβανόμενες στη διάταξη αυτή πράξεις αναπαραγωγής τελούνται στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας.
- 76 Όσον αφορά το περιεχόμενο της φράσεως «χάριν παραδείγματος», κατά το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002, επισημαίνεται, αφενός, ότι η διάταξη αυτή προβλέπει περιορισμό στην άσκηση των δικαιωμάτων από κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα στην περίπτωση πράξεων αναπαραγωγής με τις οποίες ο τρίτος που επικαλείται τον περιορισμό προτίθεται να παράσχει εξηγήσεις ή οδηγίες. Αφετέρου, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού του κανονισμού 6/2002, ο οποίος μνημονεύθηκε στη σκέψη 73 της παρούσας αποφάσεως, αν επιχείρηση δημιουργός νέων προϊόντων προοριζομένων να είναι συμβατά με υφιστάμενα προϊόντα που καλύπτονται από κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα των οποίων δικαιούχος είναι άλλη επιχείρηση παρακωλύεται να χρησιμοποιήσει, με σκοπό την παροχή εξηγήσεων ή οδηγιών, τις εικόνες των υφισταμένων αυτών προϊόντων κατά τη νόμιμη διάθεση προς πώληση των δικών της προϊόντων, τούτο θα μπορούσε να αποθαρρύνει την καινοτομία, ενδεχόμενο το οποίο επιχειρεί ακριβώς να αποτρέψει ο εν λόγω κανονισμός, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 75 των προτάσεών του.
- 77 Επομένως, τρίτος ο οποίος εμπορεύεται νομίμως προϊόντα προοριζόμενα να χρησιμοποιούνται από κοινού με συγκεκριμένα προϊόντα που καλύπτονται από κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα και ο οποίος αναπαράγει τα τελευταία αυτά προϊόντα με σκοπό την παροχή εξηγήσεων ή οδηγιών για την από κοινού χρήση των προϊόντων που εμπορεύεται και συγκεκριμένου προϊόντος που καλύπτεται από προστατευόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα, προβαίνει σε πράξη αναπαραγωγής «χάριν παραδείγματος», κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002.
- 78 Όσον αφορά τις αμφιβολίες του αιτούντος δικαστηρίου σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατή η επίκληση του περιορισμού αυτού, υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002, για την εφαρμογή του εν λόγω περιορισμού πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά τρεις προϋποθέσεις, συγκεκριμένα δε, πρώτον, οι πράξεις αναπαραγωγής να μην αντίκεινται στα συναλλακτικά ήθη, δεύτερον, να μη βλάπτουν παρανόμως τη συνήθη εκμετάλλευση του σχεδίου ή υποδείγματος και, τρίτον, να μνημονεύουν την πηγή από την οποία ελήφθησαν.
- 79 Όσον αφορά, πρώτον, την προϋπόθεση οι διενεργούμενες χάριν παραδείγματος πράξεις αναπαραγωγής να μην αντίκεινται στα συναλλακτικά ήθη, το Δικαστήριο έχει ερμηνεύσει τον όρο «χρηστά συναλλακτικά ήθη», που περιλαμβανόταν, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την

προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), υπό την έννοια ότι αποτελεί, κατ' ουσίαν, έκφραση της υποχρέωσης θεμιτών ενεργειών έναντι των νομίμων συμφερόντων του δικαιούχου του σήματος (απόφαση της 17ης Μαρτίου 2005, *Gillette Company και Gillette Group Finland*, C-228/03, EU:C:2005:177, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η νομολογία αυτή πρέπει να τύχει εφαρμογής, *mutatis mutandis* [τηρουμένων των αναλογιών], και για την ερμηνεία του όρου «συναλλακτικά ήθη», κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002.

- 80 Επομένως, πράξη αναπαραγωγής προστατευόμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων που τελείται χάριν παραδείγματος ή διδασκαλίας δεν συνάδει με τα συναλλακτικά ήθη, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, όταν διενεργείται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προκαλεί την εντύπωση ότι υφίσταται εμπορική σχέση μεταξύ του τρίτου και του δικαιούχου των δικαιωμάτων που απορρέουν από τα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα, ή όταν ο τρίτος, ο οποίος προτίθεται να επικαλεσθεί τον προβλεπόμενο με τη διάταξη αυτή περιορισμό στο πλαίσιο της εμπορίας προϊόντων προοριζόμενων για χρήση από κοινού με προϊόντα που καλύπτονται από προστατευόμενα σχέδια ή υποδείγματα, προσβάλλει τα δικαιώματα που παρέχονται, κατ' άρθρο 19 του κανονισμού 6/2002, βάσει του προστατευόμενου σχεδίου ή υποδείγματος στον δικαιούχο ή ακόμη όταν ο τρίτος αντλεί αθέμιτο όφελος από την εμπορική φήμη του εν λόγω δικαιούχου (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 17ης Μαρτίου 2005, *Gillette Company και Gillette Group Finland*, C-228/03, EU:C:2005:177, σκέψεις 42, 43 45, 47 καθώς και 48).
- 81 Στα εθνικά δικαστήρια απόκειται να διακριβώνουν αν τηρήθηκε η προϋπόθεση κατά την οποία οι διενεργούμενες χάριν παραδείγματος πράξεις πρέπει να συνάδουν με τα συναλλακτικά ήθη, λαμβάνοντας, συναφώς, υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία της εκάστοτε περιπτώσεως, μεταξύ των οποίων τη συνολική εμφάνιση του προϊόντος το οποίο εμπορεύεται ο τρίτος.
- 82 Όσον αφορά, δεύτερον, την προϋπόθεση ότι οι διενεργούμενες χάριν παραδείγματος πράξεις αναπαραγωγής δεν πρέπει να βλάπτουν παρανόμως τη συνήθη εκμετάλλευση του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, επισημαίνεται ότι με την προϋπόθεση αυτή επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, να αποτραπεί το ενδεχόμενο η διενεργούμενη χάριν παραδείγματος πράξη αναπαραγωγής να βλάπτει τα οικονομικά συμφέροντα τα οποία ο δικαιούχος των δικαιωμάτων από κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα μπορεί να αντλήσει από τη συνήθη εκμετάλλευση των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων. Το αιτούν δικαστήριο διευκρίνισε ότι, κατά την εκτίμησή του, η δεύτερη αυτή προϋπόθεση συντρέχει στις υποθέσεις των κύριων δικών.
- 83 Όσον αφορά, τρίτον, την υποχρέωση μνείας της πηγής, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002 δεν ορίζει πώς ακριβώς πρέπει να γίνεται η μνεία αυτή. Όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 75 της παρούσας αποφάσεως, η διάταξη αυτή έχει ως σκοπό να επιτρέψει τη χρήση κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων χάριν παραδείγματος ή διδασκαλίας στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, όπως η επίμαχη στις υποθέσεις των κύριων δικών δραστηριότητα.
- 84 Υπ' αυτές τις συνθήκες, προκειμένου να πληρούται η προϋπόθεση περί μνείας της πηγής, θα πρέπει ιδίως το είδος της επιλεγόμενης προς τούτο ενδείξεως να παρέχει στον καταναλωτή που έχει τη συνήθη ενημέρωση και είναι ευλόγως επιμελής και προσεκτικός τη δυνατότητα να διακρίνει ευχερώς την εμπορική προέλευση του προϊόντος που προσδιορίζεται με το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα.
- 85 Εντούτοις, δεδομένου ότι, στις υποθέσεις των κύριων δικών, η μνεία της πηγής έχει γίνει με αναπαράσταση σήματος της Ένωσης που ανήκει στον δικαιούχο των απορρεόντων από τα προστατευόμενα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα δικαιωμάτων, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται επίσης να προσδιορίσει αν η μνεία αυτή συνάδει με τη νομοθεσία περί σημάτων.
- 86 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι τρίτος ο οποίος, χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου των δικαιωμάτων που απορρέουν από κοινοτικό

σχέδιο ή υπόδειγμα, χρησιμοποιεί, ακόμη και μέσω του ιστοτόπου του, τις εικόνες προϊόντων που καλύπτονται από τέτοια σχέδια ή υποδείγματα, κατά τη νόμιμη διάθεση προς πώληση προϊόντων προοριζόμενων να χρησιμοποιηθούν ως εξαρτήματα συγκεκριμένων προϊόντων του δικαιούχου των σχεδίων ή υποδειγμάτων αυτών, με σκοπό την παροχή εξηγήσεων ή οδηγιών για την κοινή χρήση των διατιθέμενων προς πώληση δικών του προϊόντων και των συγκεκριμένων προϊόντων του εν λόγω δικαιούχου, προβαίνει σε πράξη αναπαραγωγής του σχεδίου ή του υποδείγματος «χάρην παραδείγματος», κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', η οποία επιτρέπεται, βάσει της διατάξεως αυτής, εφόσον ο εν λόγω τρίτος τηρεί τις τρεις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται σωρευτικώς κατά την εν λόγω διάταξη, στοιχείο του οποίου η διακρίβωση απόκειται στο εθνικό δικαστήριο.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 87 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται, πρώτον, ότι το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι υποβάλλει το τρίτο ερώτημα μόνο σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώσει ότι οι ενέργειες της BigBen Γερμανίας και της BigBen Γαλλίας, και συγκεκριμένα, αφενός, η κατασκευή, η προσφορά, η διάθεση στην αγορά, η εξαγωγή, η εισαγωγή και η αποθεματοποίηση για τους ανωτέρω σκοπούς των προϊόντων που εμπορεύονται ή, αφετέρου, η χρήση των εικόνων των προϊόντων που καλύπτονται από τα εν λόγω υποδείγματα και σχέδια στο πλαίσιο της εμπορίας των διατιθέμενων από αυτές προϊόντων, συνιστούν προσβολή των δικαιωμάτων που παρέχουν στη Nintendo τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα των οποίων είναι δικαιούχος.
- 88 Μολονότι αληθεύει ότι το αιτούν δικαστήριο δεν έχει ακόμη αποφανθεί επί της προσβολής ή μη των δικαιωμάτων που αντλεί η ενάγουσα των κύριων δικών από τα επίμαχα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, δεν μπορεί να γίνει δεκτό, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ότι το τρίτο ερώτημα είναι, για τον λόγο αυτό, απαράδεκτο. Πράγματι, απόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς της κύριας δίκης να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δίκης του αποφάσεως όσο και τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο (βλ., σχετικώς, απόφαση της 4ης Μαΐου 2017, *HanseYachts*, C-29/16, EU:C:2017:343, σκέψη 24).
- 89 Δεύτερον, διευκρινίζεται ότι το τρίτο ερώτημα αφορά μόνο τις κυρώσεις και τα μέτρα των οποίων την επιβολή ζητεί η ενάγουσα των κύριων δικών, όπως μνημονεύονται στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως, και τα οποία δεν ρυθμίζονται αυτοτελώς από το άρθρο 89, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως γ', του κανονισμού 6/2002.
- 90 Τρίτον, το τρίτο ερώτημα στηρίζεται στην παραδοχή ότι το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007 τυγχάνει εφαρμογής επί περιπτώσεως όπως η επίμαχη στις υποθέσεις των κύριων δικών. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ποια ερμηνεία πρέπει να δοθεί στη φράση «δίκαιο της χώρας στην οποία διαπράχθηκε η προσβολή», κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, υπό περιστάσεις όπως αυτές των υποθέσεων των κύριων δικών, στις οποίες σε καθεμία από τις εναγόμενες των κύριων δικών προσάπτονται περισσότερες της μίας πράξεις παραποιήσεως/απομιμήσεως οι οποίες έχουν τελεσθεί σε διάφορα κράτη μέλη της Ένωσης. Το αιτούν δικαστήριο ερωτά επίσης αν το οριζόμενο με τη διάταξη αυτή εφαρμοστέο δίκαιο ισχύει, βάσει του άρθρου 15 του κανονισμού 864/2007, επίσης επί πράξεως συνέργειας.
- 91 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί καταρχάς ότι, όπως προκύπτει από το γράμμα του, το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007 καθορίζει, σε περίπτωση εξωσυμβατικής ενοχής που απορρέει από προσβολή κοινοτικού δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ενιαίου χαρακτήρα, το εφαρμοστέο δίκαιο για κάθε ζήτημα που δεν διέπεται από σχετικό νομοθέτημα της Ένωσης, παραπέμποντας στο δίκαιο της χώρας όπου διαπράχθηκε η προσβολή του δικαιώματος.

- 92 Βεβαίως, οι κυρώσεις και τα μέτρα τα οποία μνημονεύονται στο τρίτο ερώτημα και των οποίων ζητείται, στις υποθέσεις των κύριων δικών, η επιβολή σε βάρος των εναγομένων των κύριων δικών καταλέγονται μεταξύ των κυρώσεων και μέτρων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 88, παράγραφος 2, και στο άρθρο 89, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002 (βλ., σχετικώς, απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 2014, *H. Gautzsch Großhandel*, C-479/12, EU:C:2014:75, σκέψεις 52 έως 54).
- 93 Τούτου δοθέντος, οι διατάξεις αυτές δεν ρυθμίζουν αυτοτελώς τις ως άνω κυρώσεις και μέτρα, αλλά, όπως επισημάνθηκε στις σκέψεις 47 και 89 της παρούσας αποφάσεως, παραπέμπουν στο δίκαιο των κρατών μελών το οποίο ορίζουν ως εφαρμοστέο, περιλαμβανομένων των εθνικών κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Συνεπώς, στον βαθμό που, με εξαίρεση το Βασίλειο της Δανίας, το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο των κρατών μελών, όσον αφορά τους κανόνες συγκρούσεως δικαίων, σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, οι οποίοι εφαρμόζονται επί συμβατικών και εξωσυμβατικών ενοχών, περιλαμβανομένων των ενοχών που απορρέουν από προσβολές κοινοτικών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ενιαίου χαρακτήρα, έχει ενοποιηθεί με τον κανονισμό 864/2007 (βλ., σχετικώς, απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2016, *ERGO Insurance και Gjensidige Baltic*, C-359/14 και C-475/14, EU:C:2016:40, σκέψη 37), η παραπομπή αυτή, κατά το μέρος που αφορά το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, πρέπει να νοηθεί ως παραπομπή στις διατάξεις του κανονισμού αυτού.
- 94 Όσον αφορά τη φράση «χώρα στην οποία διαπράχθηκε η προσβολή» κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007, δεδομένου ότι η φράση αυτή ουδόλως παραπέμπει στο δίκαιο των κρατών μελών για τον καθορισμό της έννοιας και του περιεχομένου της, οι όροι της διατάξεως αυτής του δικαίου της Ένωσης πρέπει καταρχήν, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 70 της παρούσας αποφάσεως, να ερμηνεύονται, σε ολόκληρη την Ένωση, κατά τρόπο αυτοτελή και ομοιόμορφο, λαμβανομένων υπόψη του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η διάταξη αυτή και των σκοπών που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος.
- 95 Συναφώς, επισημαίνεται ότι στην απόδοση του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007 στη γαλλική γλώσσα γίνεται λόγος για δίκαιο της χώρας στην οποία «εθίγη το δικαίωμα» («il a été porté atteinte à ce droit»). Η διατύπωση αυτή δεν καθιστά δυνατό να προσδιορισθεί αν η εν λόγω έννοια προϋποθέτει ενεργό συμπεριφορά του αυτουργού της παραποιήσεως/απομιμήσεως στη συγκεκριμένη χώρα, αποκλεισμένου, ως εκ τούτου, του τόπου στον οποίο παράγει τα αποτελέσματά της η εν λόγω παραποίηση/απομίμηση. Αντιθέτως, άλλες γλωσσικές αποδόσεις της εν λόγω διατάξεως, όπως η ισπανική, η γερμανική, η ιταλική, η λιθουανική, η ολλανδική, η πορτογαλική, η σλοβενική και η σουηδική απόδοση, είναι σαφέστερες, καθόσον παραπέμπουν στο δίκαιο της χώρας στην οποία «διαπράχθηκε η προσβολή». Το ίδιο ισχύει και για την αγγλική απόδοση στην οποία γίνεται λόγος για το δίκαιο της χώρας «στην οποία τελέσθηκε η πράξη παραποιήσεως/απομιμήσεως».
- 96 Όσον αφορά την όλη οικονομία και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007, από την αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι η θέσπιση ομοιόμορφων κανόνων αναμένεται να βελτιώσει την προβλεψιμότητα των δικαστικών αποφάσεων και να διασφαλίσει εύλογη ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων του φερομένου ως υπαιτίου και του ζημιωθέντος. Προς τον σκοπό αυτό, ο εν λόγω κανονισμός καθιερώνει ως γενική αρχή τον κανόνα της *lex loci damni* (δίκαιο του τόπου επελεύσεως της ζημίας), που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, κατά το οποίο το εφαρμοστέο δίκαιο επί εξωσυμβατικής ενοχής απορρέουσας από αδικοπραξία είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία επήλθε η ζημία.
- 97 Πάντως, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού 864/2007, ο νομοθέτης της Ένωσης αναγνώρισε ότι θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικοί κανόνες για αδικοπραξίες στην περίπτωση των οποίων ο γενικός κανόνας δεν καθιστά δυνατή τη διασφάλιση εύλογης ισορροπίας μεταξύ των υφιστάμενων συμφερόντων, το δε άρθρο 8, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού αποτελεί ακριβώς τέτοιο κανόνα όσον αφορά εξωσυμβατικές ενοχές που απορρέουν από προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ενιαίου χαρακτήρα.

- 98 Ως εκ τούτου, καθόσον το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007 προβλέπει ειδικό στοιχείο συνδέσεως το οποίο διαφοροποιείται από τη γενική αρχή της *lex loci damni* του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, το στοιχείο αυτό συνδέσεως με τη «χώρα στην οποία διαπράχθηκε η προσβολή» πρέπει να νοηθεί ως διαφορετικό από το στοιχείο συνδέσεως με τη χώρα «στην οποία επέρχεται η ζημία» κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού. Κατά συνέπεια, η φράση «χώρα στην οποία διαπράχθηκε η προσβολή» κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά τη χώρα στην οποία επήλθε το γενεσιουργό γεγονός της ζημίας, και συγκεκριμένα τη χώρα εντός της οποίας τελέσθηκε η πράξη παραπονήσεως/απομιμήσεως.
- 99 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι οι ένδικες διαφορές με αντικείμενο την προσβολή δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας διακρίνονται από ιδιαίτερη πολυπλοκότητα, όπως κατ' ουσίαν επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 64 των προτάσεών του. Δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις στις οποίες πλείονες πράξεις παραπονήσεως/απομιμήσεως προσάπτονται στον ίδιο εναγόμενο, με συνέπεια διαφορετικοί τόποι να μπορούν, ως τόποι στους οποίους επήλθε το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός, να αποτελέσουν κρίσιμο συνδυαστικό στοιχείο για τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου.
- 100 Πράγματι, αφενός, δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 6/2002, και όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 49 της παρούσας αποφάσεως, η απορρέουσα από κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα προστασία παρέχει στον δικαιούχο το αποκλειστικό δικαίωμα να το χρησιμοποιεί και να απαγορεύει σε κάθε τρίτο τη χρήση του χωρίς τη συναίνεσή του. Ως «χρήση» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής πρέπει να νοείται ειδικότερα η κατασκευή, η προσφορά, η διάθεση στην αγορά, η εισαγωγή, η εξαγωγή ή η χρήση προϊόντος στο οποίο έχει ενσωματωθεί ή εφαρμοστεί το σχέδιο ή υπόδειγμα ή η αποθεματοποίηση για τους ανωτέρω σκοπούς του προϊόντος.
- 101 Αφετέρου, τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ενιαίου χαρακτήρα προστατεύονται σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης, δεδομένου ότι οι πράξεις παραπονήσεως/απομιμήσεως είναι δυνατόν να τελεστούν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, καθιστώντας κατά τον τρόπο αυτό δυσχερώς μη προφανή τον καθορισμό του ουσιαστικού εφαρμοστέου δικαίου επί ζητημάτων που δεν ρυθμίζονται αυτοτελώς από το σχετικό νομοθέτημα της Ένωσης.
- 102 Πάντως, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι σκοπός του κανονισμού 864/2007, κατά τις αιτιολογικές του σκέψεις 6, 13, 14 και 16, είναι η διασφάλιση της προβλεψιμότητας των δικαστικών αποφάσεων, η ασφάλεια δικαίου ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο και η ομοιόμορφη εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού σε όλα τα κράτη μέλη (απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 2011, *Homawoo*, C-412/10, EU:C:2011:747, σκέψη 34). Επιπλέον, βούληση του νομοθέτη της Ένωσης, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 16 και 19 του κανονισμού 864/2007, ήταν, μέσω του καθορισμού των στοιχείων συνδέσεως που προβλέπει ο κανονισμός αυτός, να διασφαλίσει την εύλογη ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων του φερομένου ως υπαιτίου και του ζημιωθέντος. Επομένως, το προβλεπόμενο στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού στοιχείο συνδέσεως πρέπει να ερμηνεύεται με γνώμονα τους προμνησθέντες σκοπούς, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του τομέα στο πλαίσιο του οποίου προορίζεται να εφαρμόζεται.
- 103 Με βάση τους ανωτέρω σκοπούς, για να προσδιοριστεί το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός στην περίπτωση που στον ίδιο εναγόμενο προσάπτονται διαφορετικές πράξεις παραπονήσεως/απομιμήσεως οι οποίες εμπίπτουν στην έννοια της «χρήσεως» κατά το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, και έχουν τελεστεί σε διάφορα κράτη μέλη, δεν θα πρέπει να εξετάζεται η κάθε προσαπτόμενη πράξη παραπονήσεως/απομιμήσεως χωριστά, αλλά θα πρέπει να εκτιμάται συνολικώς η συμπεριφορά του εν λόγω εναγομένου, προκειμένου να προσδιοριστεί ο τόπος τελέσεως ή επαπειλούμενης τελέσεως της αρχικής πράξεως παραπονήσεως/απομιμήσεως, από την οποία απορρέει η προσαπτόμενη συμπεριφορά.

- 104 Η ερμηνεία αυτή παρέχει στο επιληφθέν της υποθέσεως δικαστήριο τη δυνατότητα να καθορίζει ευχερώς το εφαρμοστέο δίκαιο διά της εφαρμογής ενός και μόνο στοιχείου συνδέσεως με τον τόπο τελέσεως ή επαπειλούμενης τελέσεως της πράξεως παραποιήσεως/απομιμήσεως από την οποία απορρέουν πλείονες πράξεις που προσάπτονται στον ίδιο εναγόμενο, σύμφωνα με τους σκοπούς που υπομνήσθηκαν στη σκέψη 102 της παρούσας αποφάσεως. Η ερμηνεία αυτή καθιστά επίσης δυνατή την προβλεψιμότητα του καθοριζόμενου κατά τον τρόπο αυτό εφαρμοστέου δικαίου για όλους τους διαδικούς που μετέχουν σε δίκες σχετικές με προσβολές δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της Ένωσης.
- 105 Το αιτούν δικαστήριο διατυπώνει επίσης ορισμένες αμφιβολίες ως προς τον δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007 καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου σε περιπτώσεις όπως αυτή των υποθέσεων των κύριων δικών.
- 106 Η πρώτη περίπτωση που μνημονεύει το αιτούν δικαστήριο είναι εκείνη κατά την οποία προσάπτεται σε επιχείρηση ότι διαθέτει προς πώληση μέσω του ιστοτόπου της, χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου των δικαιωμάτων από κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, προϊόντα που φέρονται να συνιστούν προσβολή των δικαιωμάτων αυτών, όταν στον ιστότοπο αυτό έχουν πρόσβαση καταναλωτές που βρίσκονται σε κράτη μέλη διαφορετικά από εκείνο στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο αυτουργός της προσβολής.
- 107 Συναφώς, διευκρινίζεται ότι η πράξη με την οποία επιχείρηση δραστηριοποιείται στο ηλεκτρονικό εμπόριο διαθέτοντας προς πώληση προϊόντα, μέσω του ιστοτόπου της που απευθύνεται σε καταναλωτές σε πλείονα κράτη μέλη, κατά τρόπο συνεπαγόμενο προσβολή δικαιωμάτων από κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, των οποίων είναι δυνατή η προβολή στην οθόνη του υπολογιστή και η παραγγελία μέσω του εν λόγω ιστοτόπου, συνιστά πρόταση προς πώληση των προϊόντων αυτών. Επομένως, η επιχείρηση αυτή προβαίνει, κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, σε προσφορά, καθώς και σε διάθεση στην αγορά, μέσω του ιστοτόπου της, προϊόντων που υποστηρίζεται ότι συνιστούν παραποίηση/απομίμηση, δηλαδή ενέργειες που εμπίπτουν στην έννοια της «χρήσεως» κατά τη διάταξη αυτή.
- 108 Σε τέτοια περίπτωση, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός συνίσταται στην ενέργεια της επιχείρησης να διαθέτει προς πώληση προϊόντα που υποστηρίζεται ότι συνιστούν παραποίηση/απομίμηση, μεταξύ άλλων μέσω της αναρτήσεως της σχετικής προτάσεως στον ιστότοπό της. Επομένως, ο τόπος επελεύσεως του γενεσιουργού της ζημίας γεγονότος κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007 είναι ο τόπος στον οποίο η επιχείρηση έθεσε σε κίνηση τη διαδικασία ηλεκτρονικής αναρτήσεως της προτάσεως προς πώληση σε ιστότοπο που της ανήκει.
- 109 Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση που μνημονεύει το αιτούν δικαστήριο, η οποία αφορά το ζήτημα του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου οσάκις επιχείρηση αναθέτει σε τρίτο τη μεταφορά σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση αυτή προϊόντων που υποστηρίζεται ότι ενέχουν προσβολή δικαιωμάτων αντλούμενων από προστατευόμενο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, υπογραμμίζεται ότι, όπως ακριβώς διευκρινίσθηκε στη σκέψη 103 της παρούσας αποφάσεως, για τον προσδιορισμό του γενεσιουργού της ζημίας γεγονότος κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007 δεν θα πρέπει να εξετάζεται η κάθε προσαπτόμενη πράξη παραποιήσεως/απομιμήσεως χωριστά, αλλά θα πρέπει να εκτιμάται συνολικώς η συμπεριφορά του εν λόγω εναγομένου, προκειμένου να προσδιοριστεί ο τόπος τελέσεως ή επαπειλούμενης τελέσεως της αρχικής πράξεως παραποιήσεως/απομιμήσεως, από την οποία απορρέει η προσαπτόμενη συμπεριφορά.
- 110 Όσον αφορά, τέλος, τις αμφιβολίες του αιτούντος δικαστηρίου ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο επί πράξεων συνέργειας, διαπιστώνεται ότι το αιτούν δικαστήριο δεν εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους διερωτάται ποια ερμηνεία θα πρέπει να δοθεί στο άρθρο 15 του κανονισμού 864/2007 και οι

οποίοι θα παρείχαν στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να παράσχει χρήσιμη απάντηση στο ζήτημα αυτό, με συνέπεια η πτυχή αυτή του ερωτήματος να πρέπει, δυνάμει του άρθρου 94 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, να κριθεί απαράδεκτη.

- 111 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 864/2007 έχει την έννοια ότι η φράση «χώρα στην οποία διαπράχθηκε η προσβολή», κατά τη διάταξη αυτή, αφορά τη χώρα του τόπου επελεύσεως του γενεσιουργού της ζημίας γεγονότος. Για να προσδιοριστεί το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός στην περίπτωση κατά την οποία στον ίδιο εναγόμενο προσάπτονται διαφορετικές πράξεις παραποιήσεως/απομιμήσεως που έχουν τελεσθεί σε διαφορετικά κράτη μέλη, δεν θα πρέπει να εξετάζεται η κάθε προσαπτόμενη πράξη παραποιήσεως/απομιμήσεως χωριστά, αλλά θα πρέπει να εκτιμάται συνολικώς η συμπεριφορά του εν λόγω εναγομένου, προκειμένου να προσδιοριστεί ο τόπος τελέσεως ή επαπειλούμενης τελέσεως της αρχικής πράξεως παραποιήσεως/απομιμήσεως, από την οποία απορρέει η προσαπτόμενη συμπεριφορά.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 112 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους των κύριων δικών τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Ο κανονισμός (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση κατά την οποία, όπως στις υποθέσεις των κύριων δικών, η διεθνής δικαιοδοσία δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων επιληφθέντος αγωγής λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως θεμελιώνεται, όσον αφορά τον πρώτο εναγόμενο, στο άρθρο 82, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 και, όσον αφορά τον δεύτερο εναγόμενο που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος, στο εν λόγω άρθρο 6, σημείο 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 79, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, για τον λόγο ότι ο δεύτερος εναγόμενος κατασκευάζει και παραδίδει στον πρώτο εναγόμενο τα προϊόντα που ο τελευταίος διαθέτει στο εμπόριο, το δικαστήριο αυτό δύναται, κατ' αίτημα του ενάγοντος, να εκδώσει έναντι του δεύτερου εναγομένου διατάξεις για την επιβολή των μέτρων του άρθρου 89, παράγραφος 1, και του άρθρου 88, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002, οι οποίες καλύπτουν επίσης πράξεις του δεύτερου εναγομένου διαφορετικές των εντασσομένων στην προαναφερθείσα αλυσίδα παραδόσεων και αναπτύσσουν ισχύ εκτεινόμενη σε ολόκληρο το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 2) Το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι τρίτος ο οποίος, χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου των δικαιωμάτων που απορρέουν από κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, χρησιμοποιεί, ακόμη και μέσω του ιστοτόπου του, τις εικόνες προϊόντων που καλύπτονται από τέτοια σχέδια ή υποδείγματα, κατά τη νόμιμη διάθεση προς πώληση δικών του προϊόντων προοριζόμενων να χρησιμοποιηθούν ως εξαρτήματα συγκεκριμένων προϊόντων του δικαιούχου των σχεδίων ή υποδειγμάτων αυτών, με σκοπό την παροχή εξηγήσεων ή οδηγιών για την κοινή χρήση των διατιθέμενων προς πώληση δικών του προϊόντων και των συγκεκριμένων προϊόντων του εν λόγω δικαιούχου, προβαίνει σε πράξη αναπαραγωγής του σχεδίου ή του υποδείγματος «χάριν παραδείγματος», κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', η οποία επιτρέπεται, βάσει της διατάξεως

αυτής, εφόσον ο ως άνω τρίτος τηρεί τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται σωρευτικώς, κατά την εν λόγω διάταξη, στοιχείο του οποίου η διακρίβωση απόκειται στο εθνικό δικαστήριο.

- 3) Το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές (Ρώμη II), έχει την έννοια ότι η φράση «χώρα στην οποία διαπράχθηκε η προσβολή», κατά τη διάταξη αυτή, αφορά τη χώρα του τόπου επελεύσεως του γενεσιουργού της ζημίας γεγονότος. Για να προσδιοριστεί το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός σε περίπτωση κατά την οποία στον ίδιο εναγόμενο προσάπτονται διαφορετικές πράξεις παραποιήσεως/απομιμήσεως που έχουν τελεσθεί σε διαφορετικά κράτη μέλη, δεν θα πρέπει να εξετάζεται η κάθε προσαπτόμενη πράξη παραποιήσεως/απομιμήσεως χωριστά, αλλά θα πρέπει να εκτιμάται συνολικώς η συμπεριφορά του εν λόγω εναγομένου, προκειμένου να προσδιοριστεί ο τόπος τελέσεως ή επαπειλούμενης τελέσεως της αρχικής πράξεως παραποιήσεως/απομιμήσεως, από την οποία απορρέει η προσαπτόμενη συμπεριφορά.

(υπογραφές)